

Laura Ekberg

Turun yliopisto

lamanu@utu.fi

Olen parhaillaan viimeistelemässä väitöskirjaani, joka käsittelee koodinvaihtoa sisältävien englanninkielisten karibialaisten romaanien suomennoksia. Englanninkielisessä karibialaisessa kaunokirjallisuudessa monikielisyys, kuten koodinvaihto erinäisiin kreolikieliin sekä murteellinen englantia, luovat tekstiin sekä maantieteellistä että kulttuurista sidonnaisuutta. Vaikka englantia toimiikin kerronnan pääkielenä, sen seasta löytyy koodinvaihtoa muun muassa paikallisiin kreolikieliin sekä muihin eurooppalaisiin kieliin, kuten ranskaan ja espanjaan. Erilaisilla monikielisillä käytänteillä tuodaan esiin karibialaisten kieliyhteisöjen luontaista monikielisyyttä. Karibialaisen kirjallisuuden katsotaan kuuluvan kulttuurisen kääntämisen piiriin, sillä kirjailijat tekevät tekstejä kirjoittaessaan hyvin samankaltaisia ratkaisuja kuin kielestä toiseen käännettäessä. Näin ollen myös lähtötekstien analysoinnissa on hyödynnetty käännöstieteen metodologiaa. Tarkoitukseni on selvittää, millaisia ratkaisuja suomentajat ovat tehneet käsitellessään koodinvaihtoa, ja miten lähtötekstin kirjoittajan kulttuurinen tausta vaikuttaa niin lähtötekstin kuin suomennoksenkin kieliasuun ja rakenteeseen. Tutkimukseni painopiste on suomentajien ratkaisujen kulttuurisessa eheydessä, eli siinä, miten lähtötekstin kulttuurinen omaleimaisuus säilyy, kun teksti siirtyy kielestä ja kulttuurista toiseen. Tutkimuksessani hyödynnän tekstianalyysia ja suomentajahaastatteluja.

Tutkimusaiheina minua siis kiinnostavat erityisesti monikielisten kaunokirjallisten tekstien sekä puhekielen kääntäminen. Lisäksi minua kiinnostaa, miten kirjailijan kulttuurinen ja kielellinen tausta vaikuttavat tekstin kieleen silloin, kun hän kirjoittaa muulla kuin omalla äidinkielellään, ja mitä tällaisille kielen erityispiirteille tapahtuu kielestä toiseen käännettäessä.